

**LXII. NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS
ALAP**

Alap fejezet száma és megnevezése:	LXII. Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap
Alap felett rendelkező megnevezése:	Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal elnöke
Alapkezelő megnevezése:	Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal

A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap 2016. évi beszámolójának indokolása

I. Összefoglaló adatok

A tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban KFItv.) 11. § (1) bekezdése szerint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap (továbbiakban: NKFI Alap) a kutatás-fejlesztés és az innováció állami támogatását biztosító, és kizárólag ezt a célt szolgáló, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény szerinti elkülönített állami pénzalap.

A Kormány a KFItv. 4. § (2) bekezdése alapján a kutatás-fejlesztés és innováció közfinanszírozású támogatásával kapcsolatos feladatait elsődlegesen a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (továbbiakban: NKFI Hivatal) útján látja el, így biztosítva a kutatás-fejlesztés és innováció ösztönzésének szakpolitikai-stratégiai megalapozását, egységes joggyakorlaton alapuló felügyeletét és a rendelkezésre álló hazai és uniós források kutatás-fejlesztésre és innovációra történő leghatékonyabb felhasználását.

Az NKFI Hivatal 2015-ben egységes versenypályázati rendszert alakított ki a KFI célú uniós fejlesztési források és a hazai NKFI Alap forrásainak koordinált, célszerű és értékteremtő felhasználására. A versenypályázati portfólió összehangolt felhívásokkal a tudományos kutatásokat, a vállalati fejlesztéseket és az innovatív ötletek megvalósítását egyaránt ösztönzik.

Az uniós finanszírozású operatív programok (GINOP és VEKOP) vissza nem térítendő és visszatérítendő KFI célú pályázati konstrukcióinak ütemezéséről és keretösszegeiről – az NKFI Hivatal javaslata alapján – az Éves Fejlesztési Keret elfogadásakor döntött a Kormány.

A kutatás-fejlesztés támogatási rendszerének jelentős problémája, hogy az Európai Unió Strukturális alapjaiból a KFI tevékenységre rendelkezésre álló források túlnyomó része (90%-a) a konvergencia-régiókban használható fel, ugyanakkor a KFI kapacitás 75%-a a központi régióban van. Ennek az ellentmondásnak a feloldása csak a hazai és az európai uniós források koordinált felhasználásával lehetséges. Az NKFI Alap forrásainak jelentős része a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) úgynevezett „tükörpályázataiban” kerül felhasználásra. Ez képezi a 2016. évi programstratégia pályázatainak döntő részét.

Az alábbi táblázat a 2015. évtől rendelkezésre álló források szerinti bontásban tartalmazza a főbb célkitűzésekkel (vállalati kutatásfejlesztés és innováció, ipari-akadémiai és -egyetemi tudástranszfer, kutatási infrastruktúra fejlesztése, felfedező kutatás, valamint nemzetközi együttműködési programok ösztönzése) összefüggő felhívásokat.

Cél	Pályázatok	Azonosító
Vállalati KFI	Vállalatok önálló K+F+I tevékenységének támogatása	GINOP-2.1.1-15; VEKOP-2.1.1-15; KFI_16
	Vállalati K+F+I, hitel	GINOP-8.1.1-16
	Vállalati K+F+I, hitellel kombinált	GINOP-2.1.2-8.1.4-16
	Nemzeti Technológiai és Szellemi Tulajdon kockázati tőkeprogram	GINOP-8.1.3/A-16
	Intelligens szakosodási kockázati tőkeprogram	VEKOP 2.1.2-16
	Iparjog	GINOP-2.1.3-15; IPARJOG_15
	Innovációs voucher	GINOP-2.1.4-15
	Innovációs ökoszisztéma	GINOP-2.1.5-15; ÖKO_16
	Exportképes innovatív termékfejlesztés	GINOP-2.1.6-16
	Prototípus, termék-, technológia- és szolgáltatásfejlesztés	GINOP-2.1.7-15; VEKOP-2.1.7-15
Transzfer	K+F versenyképességi és kiválósági együttműködések	GINOP-2.2.1-15; NVKP_16; VEKOP-2.2.1-16
	Felsőoktatási és Ipari Együttműködési Központ – kutatási infrastruktúra fejlesztése	GINOP-2.3.4-15; FIEK_16
Infrastruktúra	Stratégiai K+F műhelyek kiválósága	GINOP-2.3.2-15; VEKOP-2.3.2-16
	Kutatási infrastruktúra megerősítése - nemzetköziesedés, hálózatosodás	GINOP-2.3.3-15; VEKOP-2.3.3-15
	ELI lézer kutatóközpont	GINOP-2.3.6-15
Felfedező kutatást ösztönző és posztdoktori pályázatok	Kutatói kezdeményezésű témapályázatok	K_15; K_16
	Posztdoktori pályázatok	PD 2015/1,2, 3
	Posztdoktori kiválósági program	PD_16
Nemzetközi KFI	Európai Kutatási Tanács (ERC) kutatók számára meghirdetett pályázataihoz kapcsolódó hazai támogatások	ERC_HU_15; ERC_16_MOBIL
	Nemzetközi együttműködésen alapuló kutatási témapályázatok	V4-Japán Közös Kutatási Program; KNN_16
	A magyar részvétel ösztönzése a Horizont 2020-hoz kapcsolódó közös programokban és közös technológiai kezdeményezésekben	KKV_15; EU_KP_16; NEMZ_15; NEMZ_16; ERA-NET Infect-ERA; ERA-NET E-Rare-3; M-ERA.NET-2; JPND; FLAG-ERA JTC; Quant-ERA; EUREKA_15; EUREKA_16;
	A H2020 Teaming pályázat hazai projektjeinek kiegészítő támogatása	
	Programalapú bilaterális kutatás-fejlesztési együttműködések	TÉT_15_IN; TÉT_15_IL; TÉT_16_CN; TNN_16; INN_16;
	Kétoldalú Tudományos és Technológiai (TÉT) Együttműködés támogatása	TÉT_15_AT; TÉT_15_TR; TÉT_15_AR; TÉT_15_MN; TÉT_15_FR; TÉT_15_CN; TÉT_16_HR; TÉT_16_SI; TÉT_16_PT; TÉT_16_RS; TÉT_16_MC; TÉT_16_FR; TÉT_16_JP

2016-ban az NKFI Alap által kezelt, a korábbi években meghirdetett, támogatási döntéssel rendelkező pályázati konstrukciók

A hazai innováció támogatása keretében

- 2010. előtt meghirdetett főbb pályázati konstrukciók (BAROSS, NKFP, Iparjog, OTKA, TECH, REG programok)
- A KFI tv. 13. § (2) bekezdése szerint nyújtott támogatás ED_12 - ED_16 (pl.: MTA Könyvtár és Információs Központ, Robert Bosch Kereskedelmi Kft., Antall József Politikai és Társadalomtudományi Tudásközpont Alapítvány, WebGarden Szolgáltató és Kereskedelmi Kft., Magyar Innovációs Szövetség, ELI-HU Kutatási és Fejlesztési Nonprofit Közhasznú Kft., Aquaprofit Műszaki, Tanácsadási és Befektetési Zrt.)
- Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység támogatása a közép-magyarországi régióban (KMR_12);
- Nemzetközi együttműködéssel megvalósuló alap és ipari kutatási valamint infokommunikációs technológiai fejlesztési projektek támogatása a Közép-magyarországi régióban KTIA_AIK_12;
- Magyar szellemi alkotások hazai és külföldi iparjogvédelmi oltalmának támogatása (IPARJOG_12);
- Szellemi alkotások hazai és nemzetközi szellemitulajdon-védelmét szolgáló tevékenységek támogatása az alkotások hasznosulásának előmozdítása érdekében (IPARJOG_15);
- KFI ernyőprojektek támogatása (ERNYO_12; ERNYO_13);
- Nemzetközi Agykutató Program Támogatása (KTIA_NAP_13);
- Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység támogatása az agrár-, élelmiszeriparban (AGR_PIAK_13);
- Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység támogatása (PIAK_13);
- Nemzeti Egészségügyi Informatikai (E-Egészségügyi) Rendszer (KTIA_13: TIOP_231 és TIOP_233);
- Technológiai Start-up ökoszisztéma építés (START-UP_13);
- K+F versenyképességi és kiválósági együttműködések (VKSZ_12; VKSZ_14);

A nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása körében

- A KFI tv. 13. § (2) bekezdése szerint nyújtott támogatás ED_12-ED_16 (pl.: MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet)
- EIT KIC társulásokban történő magyar részvétel és partneri közreműködés támogatása (EITKIC_12);
- Nemzetközi együttműködéssel megvalósuló alap és ipari kutatási, valamint Infokommunikációs technológiai fejlesztési projektek támogatása a közép-magyarországi régióban (KTIA_AIK_12);
- Ösztönzés az Európai Unió keretprogramban való magyar részvétel támogatására (EU_BONUS_12);
- Európai Unió 7. Kutatási-, technológiafejlesztési és demonstrációs keretprogramjában (FP7) és egyéb közös EU-s kezdeményezésekben való magyar részvétel támogatása (EU_KP_12);
- EURÉKA Programban való magyar részvétel támogatása (EUREKA_HU_12; EUREKA_HU_13; EUREKA_15);

- Az EU 7. keretprogramba és egyéb közös EU-s kezdeményezésekbe való bekapcsolódás támogatása (NEMZ_12)
- Közös EU-s kezdeményezésekbe való bekapcsolódás támogatása (NEMZ_15)
- Kétoldalú Tudományos és Technológiai (TÉT) együttműködés támogatása (TÉT_11-TÉT_15);
- Magyar-indiai K+F+I együttműködési Programban való magyar részvétel támogatása (TÉT_13_DST);
- Magyar-indiai ipari kutatás-fejlesztési együttműködési pályázat (TÉT_15_IN);
- Magyar-Izraeli ipari kutatás-fejlesztési co-funding együttműködési pályázat (TÉT_11_IL; TÉT_13_IL; TÉT_15_IL).
- Horizont 2020 KKV fejlesztési eszköz rásegítő pályázat (KKV_15);

A kutatási témapályázatok körében

- Kutatási témapályázatok (K, NF, NK vagy K+ 2010/1, 2011/1, 2012/1, 2013/1, 2014/1, 2015/1, valamint PUB 2013/1, 2014/1, 2015/1);
- Posztdoktori pályázatok (PD_1, PD_2 és PD_3 2011/1, 2012/1, 2013/1, 2014/1, 2015/1);
- Bilaterális tudományos- és technológiai együttműködések, kutatási témapályázatok (NN 2011/1, 2011/2, 2012/1, 2012/2, 2013/1, 2013/2, 2014/1, 2014/2; 2015/1, 2015/2, ANN 2012/1, 2013/1, 2014/1, 2015/2; SNN 2014/2, 2015/1, 2015/2).

Előző években meghirdetett, 2016. évben nyitott pályázati felhívások

A hazai innováció támogatása keretében

- Technológiai Start-up ökoszisztéma építés (START-UP_13);
- Nemzetközi Agykutatási Program Támogatása (KTIA_NAP_13);
- Szellemi alkotások hazai és nemzetközi szellemi tulajdon-védelmét szolgáló tevékenységek támogatása az alkotások hasznosulásának előmozdítása érdekében (IPARJOG_15).

A nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása körében

- Az EUREKA programban való magyar részvétel támogatása (EUREKA_15);
- Horizont 2020 KKV fejlesztési eszköz rásegítő pályázat (KKV_15);
- Közös EU-s kezdeményezésekbe való bekapcsolódás támogatása (NEMZ_15); (ALL, ECSEL, EUROSTARS alprogramokkal);
- Az Európai Kutatási Tanács (ERC) fiatal kutatók számára meghirdetett pályázataikhoz kapcsolódó hazai támogatások (ERC_HU_15);
- Kétoldalú tudományos és technológiai (TÉT) együttműködés támogatása (TÉT_15);
- Magyar-izraeli ipari kutatás-fejlesztési co-funding együttműködési pályázat (TÉT_15_IL);
- Magyar-indiai ipari kutatás-fejlesztési együttműködési pályázat (TÉT_15_IN).

Az NKFI Hivatal a KFI tv. 12. § (2) bekezdésben kapott felhatalmazás alapján készíti el az NKFI Alap éves programstratégiáját a Kormány által elfogadott KFI stratégiával összhangban, amelyet – a jogszabályi kötelezettségeknek eleget téve – az NKFI Hivatal elnöke terjeszt jóváhagyásra a Kormány elé.

Az NKFI Alap 2016. évi programstratégiáját a Kormány a 1058/2016. (II. 25.) számú kormányhatározattal elfogadta, mely alapján a 2016. évben meghirdetett új pályázati kiírások

A hazai innováció támogatása keretében

- Innovációs ökoszisztéma (Start-up) (ÖKO_16);
- Felsőoktatási és Ipari Együtműködési Központ – Kutatási infrastruktúra fejlesztése (FIEK_16);
- Vállalatok KFI tevékenységének támogatása – (VÁLLALATI KFI_16);
- Nemzeti versenyképességi és kiválósági program (NVKP_16);
- Felhívás posztdoktori kiválósági program pályázathoz (PD_16);

A nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása körében

- Kétoldalú tudományos és technológiai (TÉT) együttműködés támogatása (magyar-japán; magyar-francia; magyar-marokkói; magyar-szerb; magyar-portugál; magyar-szlovén; magyar-horvát relációban)
- Magyar-kínai ipari kutatás-fejlesztési együttműködési pályázat (TÉT_16_CN)
- Az EURÉKA programban való magyar részvétel támogatása (EURÉKA_16)
- Közös EU-s kezdeményezésekbe való bekapcsolódás támogatása (NEMZ_16); (ALL, ECSEL, EUROSTARS alprogramokkal)
- Pályázati felhívás az Európai Unió Horizont 2020 programjában, valamint egyéb közös EU-s és regionális programokban való magyar részvétel ösztönzésre (EU_KP_16)
- Pályázati felhívás az ERC által támogatott kutatócsoportnál történő tapasztalatszerzésre (ERC_16_MOBIL)
- Magyar-thai nemzetközi együttműködésen alapuló kutatási témapályázathoz (TNN_16)
- Magyar-iráni nemzetközi együttműködésen alapuló kutatási témapályázathoz (INN_16)
- Koreai-osztrák-magyar együttműködésben végzett alapkutatás megvalósítását célzó pályázat (KNN_16)

A kutatási témapályázatok támogatása keretében

- Kutatói kezdeményezésű témapályázat (K_16)

Az NKFI Alap programstratégiájában szereplő pályázatokat az NKFI Hivatal az elfogadott éves ütemterve szerint meghirdette és a támogatási szerződéseket megkötötte. A GINOP-VEKOP források terhére meghirdetett, prototípus kifejlesztését célzó pályázatok feldolgozása jelentősen csúszott, ezért az NKFI Alap 1 000 millió forintos keretösszegű pályázati felhívásának megjelentetése nem volt indokolt. A bilaterális nemzetközi pályázatok vonatkozásában néhány relációban, az egyeztetések elhúzódása, miatt nem jelentek meg pályázati felhívások. Ezen tételek azonban döntően nem befolyásolták az NKFI Alap kifizetési céljainak a teljesítését.

Helyszíni ellenőrzési tevékenység

Az éves ellenőrzési tervben szereplő helyszíni ellenőrzések megvalósultak, kivéve azon 3 projekt esetében, ahol kedvezményezetteknek szerződésmódosítás következtében, valamint a pályázat beadása és az eredetileg tervezett kezdés óta eltelt jelentős idő miatt még nem keletkezett elszámolt, lezárt munkaszakasza.

Az NKFI Hivatal elnöke által elrendelt soron kívüli helyszíni ellenőrzések végrehajtását az Eljárásrendi és Koordinációs Osztály (EKO) maradéktalanul elvégezte. Egy esetben nem történt

meg az ellenőrzés lezárása, mivel az Emberi Erőforrások Minisztériuma (KTIA_13-2-2014-0001 / TIOP-2.3.3-13/1-2014-000 közös finanszírozású projekt) szabálytalansági eljárást indított, amely még nem zárult le.

Az EKO 2016. évben 109 projekt, ezen belül 198 támogatott szervezet ellenőrzését végezte el, mely eredményeként 45 projekt esetében 981,1 millió forint visszafizetési kötelezettség megállapítására került sor.

Az ellenőrzések eredményeképpen

- a felszabaduló kötelezettség mindösszesen 467,9 millió forint,
- 3 projekt esetében történt szerződéstől való elállás, továbbá 2 projekt esetében a szerződés felmondással való megszüntetésére került sor,
- az előző évhez képest elrendelt visszafizetési kötelezettség aránya 3,02-szoros volt.

Az elrendelt soron kívüli ellenőrzések aránya az éves ellenőrzéseken belül 36, 69 % volt, ezen belül a visszafizetési kötelezettség aránya a teljes előírt kötelezettséghez viszonyítva 21,05 % -ot tett ki.

A soron kívüli ellenőrzések indokoltságát többek között az elszámolások során felmerülő valótlan vagy hamis adatszolgáltatás gyanúja, hiányos adatszolgáltatás, a kért szerződésmódosítási kérelem indokainak ellenőrzése, a beszámoló alapján nem egyértelmű költségek ellenőrzése, illetve a bírálatok alapján csak a helyszínen bemutatható K+F eredmények vizsgálata jelentette.

A visszafizetési kötelezettségek megállapítását elsősorban a nem elszámolható-, vagy nem megfelelő mértékben elszámolt költségek (amortizáció), a számlák kifizetését igazoló háttérdokumentumok jelentős hiányosságai, továbbá a költségeknek igazoltan nem a támogatási cél érdekében történő felhasználása eredményezte.

millió forintban, egy tizedessel

Ellenőrzés jogcíme	Ellenőrzött projektek száma	Ellenőrzött Kedvezményezettetek száma	Az ellenőrzés alá vont kedvezményezett részére megítélt támogatás	Az ellenőrzés alá vont projekt összköltségvetése	Ellenőrzés alapján előírt visszafizetési kötelezettség tőke része	Ellenőrzés alapján megállapított továbbiakban fel nem használható támogatás várható összege	Ellenőrzés alapján megállapított támogatás csökkenés
Éves terv	69	130	45 593,2	86 385,5	774,6	0	774,6
Soron kívüli ellenőrzések	40	68	9 618,1	13 921,5	206,5	467,9	674,4
Mindösszesen	109	198	55 211,3	100 307,0	981,1	467,9	1 449,0

Az éves terv keretében ellenőrizendő projektek kiválasztása kockázatelemzés alapján történt. A kiválasztás során fontos szempont volt a projekt összköltsége, a támogatás mértéke és a projekt aktuális helyzete (pl. finanszírozás, műszaki előrehaladottság, jelentős időbeni lemaradás, elszámolatlan előleg stb.). A vizsgálatok megvalósításával 109 – részben konzorciális formában megvalósuló – projekt, ezen belül 198 db támogatási szerződés teljesítésének ellenőrzése valósult meg.

A helyszínen egy projekt vizsgálatához szükséges vizsgálati idő az éves terv és a soron kívüli vizsgálatok keretében is átlagosan 2 nap/projekt volt.

II. Az Alap 2016. évi vagyoni helyzetének alakulása

Az NKFI Alap 2016. évi mérlegében az Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai 123 692,6 millió forint, a felhalmozott eredmény 58 153,2 millió forint, a mérleg szerinti eredmény -8 730,6 millió forint, a saját tőke 173 115,2 millió forint. A mérleg szerint az eszközök és források főösszege: 173 229,0 millió forint. A mérleg főösszege 5%-kal csökkent a 2015. évi mérleg főösszeghez képest.

II. 1. Eszköz oldal

Az NKFI Alap pénzeszköz állománya

A Magyar Államkincstárnál (a továbbiakban: Kincstár) vezetett Előirányzat-felhasználási keretszámla 2016. december 31-i záró egyenlege 173 007,4 millió forint. Az Európai Unió programok célelszámolási forintszámla 2016. december 31-i záró egyenlege 113,8 millió forint, a Kincstárban vezetett forintszámlák együttes egyenlege 173 121,2 millió forint.

Az NKFI Alap számláinak egyenlege az alábbi jogcímenek keletkezett:

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Összeg
Nyitó egyenleg 2016. 01. 01-jén	181 705,5
Kiadási megtakarítás	15 038,7
Előírt egyenlegtartási kötelezettség	618,3
Bevételi lemaradás	- 5 456,9
Maradvány felhasználás	- 18 784,4
Záró egyenleg 2016. 12. 31-én	173 121,2

A pénzeszközök záró állománya tartalmazza az Európai Uniótól érkezett, még fel nem használt 113,8 millió forint pénzeszközt, melyet elkülönítve a Nemzetközi támogatási programok pénzeszközeiként tartunk nyilván, forrásoldalon a kötelezettség jellegű sajátos elszámolások között szerepel, így eleget téve az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rend. 48. § (10) bekezdés ia) pontja és az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht) 20. § (1) bekezdése előírásainak.

A követelések 2016. évi alakulása

A követelések között mutatjuk ki a támogatási szerződések felmondása, a szerződésektől való elállások esetén előírt követeléseket, a szabálytalan támogatás-felhasználások miatt előírt követelések összegét.

Az NKFI Alap elismert követelésállománya 365,4 millió forint. A követelések értékvesztése 257,6 millió forint, a követelések könyvszerinti értéke 107,8 millió forint.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 2016. évi változásai miatt a követelések között nem kerül kimutatásra a kamat, így a mérleg szerinti érték csak tőketartozást tartalmaz.

Felszámolási eljárások lezárása, vagy kényszertörölések következtében 1 088,5 millió forint értékű behajthatatlan követelés került kivezetésre a nyilvántartásból.

Az NKFI Alap el nem ismert követelés állományának tőke összege 2 235,1 millió forint, az el nem ismert, vagy elismert, de meg nem fizetett kamat összege 1 383,0 millió forint, a kedvezményezettek részére nyújtott támogatási előlegek 2016. december 31-ig el nem számolt összege 68 373,2 millió forint, melyeket a 0-s számlaosztályban tartunk nyilván.

Követelések kezelése

Az NKFI Hivatal, mint alapkezelő peres és nem peres eljárásokban való képviselőjét 2016. évben is a KML Ügyvédi Iroda látta el a követelések érvényesítése érdekében

Nyolc kedvezményezettel szemben polgári peres eljárás, három kedvezményezett esetében büntetőeljárás folyt a követelések érvényesítése érdekében. A polgári peres eljárásokból egy jogerősen lezárult, egy eljárás megszüntetésre került az alperes kényszertörlési eljárásban való megszűnése miatt. A követeléskezelés keretében 49 felszámolási eljárás, 3 végelszámolási eljárás, 18 végrehajtás és 1 kényszertörlési eljárás volt folyamatban.

A polgári peres eljárások részben a kedvezményezettek szerződösszegéséből következően a támogató támogatási szerződéstől való elállásán alapszanak. Tekintettel arra, hogy ezek a kedvezményezettek visszafizetési kötelezettségüknek nem tettek önként eleget és a támogató rendelkezésére álló biztosíték (beszedési megbízás benyújtására vonatkozó felhatalmazás) érvényesítése általában nem vezetett eredményre, követeléseinket polgári peres úton érvényesítjük. E perek központi kérdése a szerződösszegés tényének (bizonyos esetben a szerződösszegés mértékének) megállapítása, amely érdekében a bizonyítás során gyakran kezdeményezzük szakértő igénybevételét, emellett a szakértő kirendelését az alperesek is gyakran indítványozzák.

A peres eljárások döntő többségében az alapkezelő felperesként lép fel, két olyan peres eljárásban veszünk részt, amelyekben alperesként szerepelünk (késedelmi kamat megfizetése iránti per, valamint elállás jogellenességének megállapítása iránti per, amely esetben viszont-keresetben kérjük a már kifizetett támogatási összeg és járulékai megfizetését).

Peres eljárásaink többségében javunkra döntött a bíróság, azonban tapasztalataink szerint a késedelmi kamatra vonatkozó igényünk megítélése kétséges, e tekintetben a bírósági gyakorlat sem egységes. Az alapkezelő által megnyert pereket követően a jogerős ítéletben megállapított fizetési kötelezettség önkéntes teljesítése a legkritikább esetben fordul elő, így a megítélt tőke, kamat és költség megfizetése iránt végrehajtási eljárásokat kezdeményeztünk.

2016. június 18-tól hatályos jogszabály szerint „Nemteljesítés esetén a visszafizetési kötelezettség érvényesítése elsősorban a biztosíték érvényesítésével történik. Ennek eredménytelensége esetén a visszafizetendő összeget és annak kamatait az állami adóhatóság a támogató megkeresésére adók módjára behajtandó köztartozásként (...) hajtja be.” Az NKFI Hivatal egy esetben megkereste a Nemzeti Adó - és Vámhivatalt a követelés adók módjára történő behajtása iránt a 2011. évi CXCV. évi államháztartásról szóló törvény 53/A. § (3) bekezdése alapján. A kedvezményezett gazdasági társaságok esetében megindított felszámolási eljárásokban követeléseinket hitelezői igényként bejelentettük. A folyamatban lévő felszámolási eljárások rendszerint elhúzódnak, akadnak 15-20 éves ügyeink is. Gyakori a felszámolási eljárások egyszerűsített módon történő lefolytatása, ezen esetekben az adósnak nincs fellelhető vagyona, így megtérülés sincs.

A nem egyszerűsített módon zajló felszámolási eljárások során szintén gyakran előfordul, hogy az eljárás befejezésekor a felszámolási költségekre sem áll rendelkezésre elegendő fedezet. Megállapítható tehát, hogy a hitelezői igényként bejelentett követeléseink megtérülése elenyésző. Indokolt esetben (vagyon nélküli vagy minimális vagyonnal rendelkező felszámolás alatt álló cégek esetében) a felszámolótól behajthatatlansági nyilatkozatot kértünk az eljárás költségeinek csökkentése érdekében.

A végrehajtási eljárások többsége természetes személyek ellen folyik (természetes személy kedvezményezettek, betéti társaságok beltágjai, dologi adós magánszemélyek). Ezen eljárásokból sem várható jelentősebb megtérülés: sok esetben nincs az adósnak fellelhető vagyona, ennek

következtében az eljárás szünetel. Sikerre vezethet egy-egy ingatlan árverése, továbbá a munkabérből (nyugdíjból) történő letiltás. Ez utóbbi esetben azonban csupán alacsonyabb összegű és hosszabb futamidejű megtérülésre számíthatunk.

II. 2. Forrás oldal

Kötelezettség jellegű sajátos elszámolások

A Kincstár által vezetett Európai Unió programok célelszámolási forringszámla 2016. december 31. napján lévő egyenlege 113,8 millió forint.

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Összeg
Nyitó egyenleg 2016. 01. 01-jén	567,6
Jóváírás	140,2
Terhelés	594,0
Záró egyenleg 2016. 12. 31-én	113,8

A Nemzetközi támogatási programok pénzeszközeit az NKFI Alap célelszámolási forringszámláján lévő, előfinanszírozásként átutalt összeget, a 113,8 millió forintot a végleges felhasználásig – a kedvezményezettek számára történő kifizetésig – ezen a számlán tartjuk.

III. Az Alap bevételei

A Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C törvény 1. számú mellékletében közzétett címrendben a LXII. fejezet NKFI Alap megállapított bevételi főösszege 79 451,6 millió forint. A teljesítés mértéke 75 675,2 millió forint, mely a módosított előirányzathoz viszonyítva 93,8 %-os teljesítést jelent. Az előző évi költségvetési maradvány igénybevétel 18 784,4 millió forint volt. A bevételek az alábbi címen keletkeztek:

millió forintban, egy tizedessel

Cím szám	Megnevezés	Törvényi előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Teljesítés %-ban
19	Innovációs járulék	70 600,0	70 600,0	65 596,9	92,9
20	Egyéb bevétel	1 165,6	2 392,3	2 392,3	100,0
23	Költségvetési támogatás	7 686,0	7 686,0	7 686,0	100,0
	Költségvetési bevétel:	79 451,6	80 678,3	75 675,2	93,8
51	Pénzforgalom nélküli bevétel	0	18 784,4	18 784,4	100,0
	Bevétel összesen:	79 451,6	99 462,7		

19. cím Innovációs járulék

Az innovációs járulék fizetésére kötelezett belföldi székhelyű vállalkozások járulékfizetési teljesítése alapján a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) az NKFI Alap számlájára összesen **65 596,9 millió forint** innovációs járulékot utalt át. A módosított előirányzathoz képest 92,9 %-os bevételt eredményezett, 7,1 %-os, azaz 5 003,1 millió forint bevételi lemaradást jelent.

Az innovációs járulék 2013-2016. évi előirányzati- és teljesítési adatainak alakulását az alábbi táblázat mutatja.

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2013	2014	2015	2016
Eredeti előirányzat	53 000,0	55 575,0	69 100,0	70 600,0
Teljesítés	61 970,6	68 902,6	65 780,5	65 596,9
Többletbevétel	8 970,6	13 327,6	0	0
Teljesítés %-ban	116,9	123,9	95,2	92,9

Az innovációs járulék bevétel már 2015-ben sem érte el a tervezett előirányzatot. A 2016. évre tervezett előirányzat minimálisan haladta meg az előző évit, a tárgyévi teljesítés azonban a 2015. évben átutalt innovációs járulék összegét sem érte el.

Az innovációs járulék mértéke 2006. óta nem változott, a fizetésre kötelezettek az iparüzési adóalap 0,3 %-át fizetik meg a NAV részére. Mentességet élveznek a járulékfizetési kötelezettség alól pl. a mikro-, vagy kisvállalkozások, külföldi székhelyű gazdálkodó, az egyéni cég, ügyvédi iroda, az egyházi jogi személy, az egyesület, a költségvetési intézmény, közhasznú nonprofit gazdasági társaság, a járulékfizetésre kötelezett, de felszámolási vagy kényszertörlési eljárás alatt álló gazdasági társaság.

Az innovációs járulék fizetését is szabályozó - 2015. január 01-től hatályos – KFI tv-ben a korábbi szabályozás változott, s a méret meghatározásánál már nem veszi figyelembe a kapcsolt vállalkozásokat, ezért azok, akik kapcsolt vállalkozásokkal ugyan közép- vagy nagyvállalat kategóriába tartoznak, de a kapcsolt vállalkozás nélkül mikro- vagy kisvállalkozásnak minősülnek 2015. évtől már nem kötelezettek innovációs járulék fizetésére.

20. cím Egyéb bevételek

Az egyéb bevételek eredeti előirányzata 1 165,6 millió forint volt, a módosított előirányzata, egyezően a teljesítési adatokkal **2 392,3 millió forint**, melynek teljesülése az alábbi jogcímenen történt:

- tárgyévet megelőzően az NKFI Alapból nyújtott támogatási előlegek fel nem használt pénzeszközeinek visszautalása az NKFI Alap számlájára összesen 371,3 millió forint,
- az NKFI Hivatalnak - mint alapkezelőnek – a 2015. évben átutalt alapkezelői díjából az elszámolás utáni fennmaradt összeg visszautalása 1 692, 2 millió forint,
- a kedvezményezettektől a támogatások szabálytalan felhasználása miatti visszafizetések összege 328,8 millió forint.

23. cím Költségvetési támogatás

A Költségvetési támogatás címen a költségvetési törvény az állami támogatás összegét 7 686,0 millió forintban határozta meg, amely 100 %-ban teljesült.

IV. Az Alap kiadásainak teljesítése programonként, jogcímenként

Program neve	Kifizetés (millió forint)
AGR_PIAK_13	1 079,1
ED	6 654,2
EITKIC_12	228,1
ERNYO	1 338,1
EU_KP_16	1,9
FIEK_16	3 140,8
HUMAN_MB08	3,6
IPARJOG_12	10,6
IPARJOG_15	7,2
KFI_16	6 682,8
KMR_12	2 879,8
KTIA_13	545,9
KTIA_AIK_12	718,5
KTIA_NAP_13	2 832,8
NVKP_16	12 840,4
OTKA_A_08	9,3
PIAK_13	4 714,3
START_UP_13	746,0
TECH	58,3
VKSZ	6 582,4
PD 15	279,9
PD 16	523,5
1. cím Hazai innováció támogatása összesen:	51 877,5

AAL_08	149,5
Nemzetközi szervezeti tagságok díjai (XFEL, ESS)	1 198,9
ERANET_HU_09	2,9
ERC_09	8,1
EU_BONUS_12	83,3
EU_KP_12	8,1
EU_KP_16	6,2
EUREKA	479,3
KKV_15	33,7
NAP	40,0
NEMZ_12	421,1
NEMZ_15	385,7
NEMZ_16	44,0
START_UP_13	0,8
TÉT	361,2
ANN 2015	21,0
ANN 2016	24,0
ERC_HU_15	238,8
NN 2014	64,7
NN 2015	179,8
SNN 2014	42,0
SNN 2015	87,7
SNN 2016	18,5
2. cím A nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása összesen:	3 899,3

3. cím Befizetés a központi költségvetésbe összesen:	17 000,0
4. cím: Alapkezelőnek átadott pénzeszköz összesen:	2 576,4
Kutatási K_16	2 045,1
Kutatási K_15	1 143,1
K_2014/1	1 226,2
K_2013/1	1 314,8
K_2012/1	631,8
K_2011/1	24,1
K_2010/1	8,7
K_2009/1	6,7
PD_2014/1	281,2
PD_2013/1	162,2
PD_2012/1	70,9
PD_2011/1	5,4
NN 2014	267,8
NN 2013	190,9
NN 2012	10,0
NF 2012	38,2
NF 2011	10,6
NK 2012	189,0
NK 2010	18,4
ANN 2014	41,1
ANN 2013	41,7
FNN 2012	41,0

PUB 2016	4,3
PUB 2015	29,4
PUB 2014	17,1
PUB 2013	4,9
SNN 2014	3,4
6. cím Kutatási témapályázatok összesen:	7 828,0
7. cím Fejezeti stabilitási tartalék összesen:	624,5
2016. évi kiadás összesen:	83 805,7

V. A teljesített költségvetési bevételek és költségvetési kiadások számszaki

A 2016. évi költségvetési címrend alapján az NKFI Alapra vonatkozóan a költségvetés szerkezeti rendjének megfelelő, a bevételeket és kiadásokat részletes címenként és tevékenységenként tartalmazó kincstári költségvetés készült. A Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 1. számú mellékletében a LXII. fejezet NKFI Alap eredeti bevételi főösszege 79 451,6 millió forint, az eredeti kiadási főösszege 78 833,3 millió forint, a különbözet 618,3 millió forint egyenleg tartási kötelezettség.

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadási előirányzat	Bevételi előirányzat
Hazai innováció támogatása	44 525,0	0
A nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása	6 069,7	0
Befizetés a központi költségvetésbe	17 000,0	0
Alapkezelőnek átadott pénzeszköz	2 576,4	0
Kutatási témapályázatok támogatása	8 037,7	0
Fejezeti stabilitási tartalék	624,5	
Innovációs járulék	0	70 600,0
Egyéb bevételek	0	1 165,6
Költségvetési támogatás	0	7 686,0
Összesen:	78 833,3	79 451,6

Az NKFI Alap kezelésével összefüggő kiadások fedezetül szolgáló összeget a KFI tv. 14. §-a alapján a Magyarország központi költségvetéséről szóló törvény határozza meg.

A 2016. évben működésre jóváhagyott éves kiadási összeg a 4. Alapkezelőnek átadott pénzeszköz címen 2 576,4 millió forint volt, amely a törvényben meghatározott 4,5 %-os mértéket nem lépte

túl. Ez a cím az NKFI Alap kezelésének személyi és tárgyi feltételeivel, működtetésével, felhasználásával, a pályázatok megismertetésével és elbírálásával, a szerződések előkészítésével és megkötésével, valamint ellenőrzésekkel és értékelésekkel kapcsolatos költségeket tartalmazza. Az NKFI Hivatal az NKFI Alap kezelésére kapott összegből a fel nem használt részt visszautalta.

A teljesítéshez elengedhetetlen volt a költségvetési maradvány igénybevétele, melynek előirányzat-módosítása az 51. cím Pénzforgalom nélküli bevételen, az államháztartásért felelős miniszter engedélyével történt. 2016. évben 51 alkalommal került sor előirányzat-módosításra:

- A kötelezettségvállalással terhelt maradvány igénybevétele irányítószervi hatáskörben, az államháztartásért felelős miniszter engedélyét követően, 28 esetben történt meg.
- Főösszeget nem érintő, kiemelt előirányzatok vagy rovatok közötti előirányzat-módosítás 20 alkalommal történt.
- A bevételi lemaradás mérséklése érdekében sor került a bevételi és kiadási előirányzatok egyidejű csökkentésére is.
- Szabad maradvány terhére előirányzat-módosítás 3 szerződés esetében, 4 820,0 millió forint értékben került engedélyezésre.
- Az Alapkezelőnek átadott pénzeszköz előirányzat-módosítása és rendezése 1 esetben fordult elő, működési célú pénzeszköz támogatásról felhalmozási célú pénzeszköz támogatásra, 50,0 millió forint értékben.

Az NKFI Alap 2016. évi módosított előirányzatait címenként az alábbi táblázat mutatja:

millió forintban, egy tizedessel

Cím szám	Megnevezés	2016. évi Törvényi előirányzat		2016. évi Módosított előirányzat	
		Kiadás	Bevétel	Kiadás	Bevétel
1	Hazai innováció támogatása	44 525,0		63 985,2	
2	A nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása	6 069,7		4 854,9	
3	Befizetés a központi költségvetésbe	17 000,0		17 000,0	
4	Alapkezelőnek átadott pénzeszköz	2 576,4		2 576,4	
6	Kutatási témapályázatok támogatása	8 037,7		9 803,4	
7	Fejezeti stabilitási tartalék	624,5		624,5	
19	Innovációs járulék		70 600,0		70 600,0
20	Egyéb bevételek		1 165,6		2 392,3
23	Költségvetési támogatás		7 686,0		7 686,0
51	Pénzforgalom nélküli bevétel				18 784,4
	Összesen:	78 833,3	79 451,6	98 844,4	99 462,7
	Egyenleg:		618,3		618,3

2016. évi felhasználások

2016. december 31-ig az NKFI Alap kiadási előirányzatai összesen **83 805,7 millió forint** összegben teljesültek. A kiadások jogcímenkénti alakulását az alábbi táblázat tartalmazza:

millió forintban, egy tizedessel

Cím szám	Megnevezés	Törvényi előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Teljesítés %-a
1	Hazai innováció támogatása	44 525,0	63 985,2	51 877,5	81,1
2	A nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása	6 069,7	4 854,9	3 899,3	80,3
3	Befizetés a központi költségvetésbe	17 000,0	17 000,0	17 000,0	100,0
4	Alapkezelőnek átadott pénzeszköz	2 576,4	2 576,4	2 576,4	100,0
6	Kutatási témapályázatok támogatása	8 037,7	9 803,4	7 828,0	79,8
7	Fejezeti stabilitási tartalék	624,5	624,5	624,5	100,0
	Kiadás összesen:	78 833,3	98 844,4	83 805,7	84,8

A kiadási előirányzat teljesítésének költségvetési számvitel szerinti megoszlása a következő:

Költségvetési számvitel szerint kiadási előirányzatok	Kiadások (millió forint)	Megoszlás (%)
Működési célú támogatásértékű kiadások (ÁHT-n belül)	28 544,7	34,1
Működési célú pénzeszköz átadások (ÁHT-n kívül)	24 915,0	29,7
Felhalmozási célú támogatásértékű kiadások (ÁHT-n belül)	9 230,0	11,0
Felhalmozási célú pénzeszköz átadások (ÁHT-n belül)	2 981,6	3,6
Nemzetközi kötelezettségek	1 134,4	1,3
Befizetés a központi költségvetésbe	17 000,0	20,3
Kiadás összesen:	83 805,7	100,0

A költségvetési év módosított kiadási előirányzata, valamint a kiadási előirányzat teljesítésének adatai alapján az NKFI Alap kiadási megtakarítása **15 038,7 millió forint**.

2016. évi maradvány

Az NKFI Alap 2015. évi beszámolójában 181 137,9 millió forint a 2015. 12. 31-én kimutatott költségvetési maradvány, mely az előírások szerint 2016-ban követelésként és teljesítésként is kimutatásra került. A Pénzforgalom nélküli bevétel módosított előirányzata 18 784,4 millió forint volt, melyből szabad maradványként 4 820,0 millió forint, kötelezettségvállalással terhelt maradványként 13 964,4 millió forint került előirányzatosításra. Az NKFI Alap 2016. december 31-én fennálló, előző évekből származó és a tárgyévi maradvány összege összesen **173 007,4 millió forint**. Ebből 14 343,5 millió forint a kötelezettségvállalással terhelt és 158 663,9 millió forint a szabad maradvány.

Az NKFI Alap 2016. évi költségvetésének teljesítése:

A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap költségvetési kiadásai 83 805,7 millió forint, költségvetési bevételei 75 675,2 millió forint összegben teljesültek, s összességében biztosították a 2016. évi működés költségvetési feltételeit.

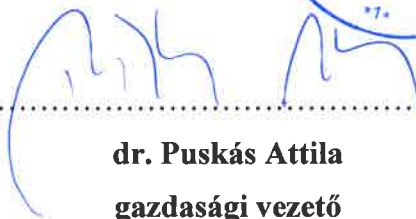
millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2016. évi költségvetési kiadások	2016. évi költségvetési bevételek
Hazai innováció támogatása	51 877,5	
A nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása	3899,3	
Befizetés a központi költségvetésbe	17 000,0	
Alapkezelőnek átadott pénzeszköz	2 576,4	
Kutatási témapályázatok támogatása	7 828,0	
Fejezeti stabilitási tartalék	624,5	
Innovációs járulék		65 596,9
Egyéb bevételek		2 392,3
Költségvetési támogatás		7 686,0
Összesen:	83 805,7	75 675,2

Budapest, 2017. 08. 23.

Dr. Pálincás József
elnök

P.H.

dr. Puskás Attila
gazdasági vezető

Fehér Natália
osztályvezető

